

Siljan kommune

Alkoholpolitikk 2018

Kommunestyrets vedtak

19. juni 2018

Alkoholpolitikk 2018-21

1. Innledning	2
2. Målsetting	2
3. Reglement for salgs- og skjenkebevillinger ..	3
4. Saksbehandling	7
5. Avgjørelsesmyndighet	8
6. Salgs- og skjenketider	8
7. Kontroll	9
8. Sanksjoner ved brudd på regelverket	10

1. Innledning

Alkoholloven¹ § 1-7 d bestemmer at kommunen skal utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. En alkoholpolitisk handlingsplan skal angi de alkoholpolitiske mål kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, samt de virkemidlene som skal tas i bruk for å nå målene. I tillegg til alkoholloven, sentrale og lokale forskrifter og retningslinjer, er planen et sentralt styringsdokument for kommunens alkoholpolitikk.

Alkoholloven gir kommunene ansvaret for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, samt å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkestedene ved eventuelle avvik. Som forvalter av denne myndighet har kommunen ansvar for et saksområde med mange ulike og til dels motstridende interesser. Helse- og sosialpolitiske hensyn og næringspolitiske hensyn skal søkes ivaretatt på best mulig måte. Gjennom den alkoholpolitiske plan skal kommunen legge til rette for en helhetlig og samlet alkoholpolitikk, samt en forutsigbar saksbehandling fra kommunens side.

Den alkoholpolitiske planen gjelder for 4 år, og rullering eller fornyelse av planen følger kommunestyreperioden, dog slik at vedtak må være fattet senest innen 30.september året etter at nytt kommunestyre er valgt. Retningslinjene i planen (punkt 4) oppdateres ved lovendring, forskriftsendring eller politiske vedtak.

2. Målsetting

Alkohollovens formål er formulert i alkoholloven § 1-1 *Regulering av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.*

Folkehelseloven § 4 bestemmer at kommunen skal fremme befolkningens helse og bidra til å forebygge sykdom, skade eller lidelse, og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Kommunen skal videre iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, som tiltak knyttet til skader og alkoholbruk, jf. § 7.

I samsvar med dette har kommunen ansvar for å sørge for at lokal alkoholpolitikk medvirker til at omsetning av alkohol skjer på forsvarlig vis og innenfor lovverkets rammer. Forskning viser at økt alkoholforbruk fører til større skadevirkninger, både helsemessige og sosiale (vold, kriminalitet, ulykker). Kommunens bevillingspolitikk kan være et styringsredskap for å begrense skadevirkningene.

Siljan kommunes målsettinger for alkoholpolitikken er som følger:

- a) Kommunens alkoholpolitiske retningslinjer skal være forutsigbare, tydelige og tilgjengelige.
- b) Skape gode holdninger blant barn, unge og foreldre med tanke på forebygging av alkoholskapt lidelser (sykdom, alkoholavhengighet, mm) og samfunnsproblemer (vold, promillekjøring, mm) ved å søke å øke kunnskap og refleksjon rundt rusmiddelbruk, samt bevisstgjøre foreldre som gode rollemodeller.
- c) Arbeide for rusfrie fritidstilbud/samlingssteder for barn og unge i nært samarbeid med øvrig helsepersonell og andre relevante forebyggende tjenester.

---

¹ Alkoholloven 2. juni 1989 nr. 27

Kommunen har for øvrig som mål at all alkohol skal omsettes og brukes i lovlige former. Alle søknader om salgs- og skjenkebevillinger for alkoholholdig drikk skal behandles i overensstemmelse med de alkoholpolitiske retningslinjer som er uttrykt i planens punkt 3.

3. Reglement for salgs- og skjenkebevillinger

Del I Alminnelige bestemmelser

§ 1 Prinsipper for vurderinger av søknader om salgs- og skjenkebevillinger

Søknader om salgs- eller skjenkebevilling skal avgjøres etter politisk delegeringsreglement og i tråd med alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av denne, herunder krav til vandel.

§ 2 Definisjoner

Med alkoholholdig drikk gruppe 1 menes drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol. Med alkoholholdig drikk gruppe 2 menes drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol. Med alkoholholdig drikk gruppe 3 menes drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol.

§ 3 Bevillingsperioden

Det kan gis alminnelig salgs- eller skjenkebevilling for inntil fire år av gangen med opphør senest 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Kommunestyre kan beslutte at alle eller noen bevillinger skal løpe uten fornyelse for en ny periode på inntil fire år. En slik beslutning forutsetter at kommunen etter kommunevalget har foretatt en gjennomgang av alkohol- og bevillingspolitikken i kommunen.

Salgs- eller skjenkebevilling kan også gis for en tidsbegrenset periode, for en bestemt del av året, eller for enkeltanledning.

Del II Skjenkebevilling

§ 4 Innvilgelse av alminnelig skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3

- a) Skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til hoteller, restauranter, diskotek, selskapslokale og institusjon etter en konkret vurdering av følgende momenter:
  - i. Stedets driftsprofil vurdert opp mot kommunens alkoholpolitiske målsettinger
  - ii. Stedets beliggenhet - særlig sett i forhold til nærhet til private boligområder, offentlige institusjoner, barnehage, lekeplass, idrettsanlegg, trafikkpreget område og tilliggende virksomheter
  - iii. Stedets målgruppe
- b) Skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 3 innvilges ikke virksomheter som etter en konkret vurdering fremstår som et typisk ungdomssted. I vurderingen skal det legges særlig vekt på om stedet har en aldersgrense lavere enn 20 år.

§ 5 Innvilgelse av utendørs skjenkerett

- a) Utendørs skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1,2 og 3 kan gis i tilknytning til et lokale eller en virksomhet som er innvilget tilsvarende skjenkebevilling, etter en konkret vurdering av følgende momenter:
  - i. Ro- og ordensmessige hensyn
  - ii. Trafikk, tilgjengelighet og hensyn til fri ferdsel
- b) Ved utendørs skjenkerett forutsettes det inngått avtale med grunneier eller utleier om bruksrett.
- c) Utendørs skjenkeareal skal som hovedregel fysisk avgrenses med gjerder eller annet som omslutter hele skjenkearealet.
- d) Skjenketiden utendørs kan begrenses dersom ro- og ordensmessige hensyn, eller hensyn til omliggende naboer tilsier dette.

§ 6 Nettsalg

Det gis åpning for nettbasert salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 i regi av seriøse aktører innen dagligvarehandel. Søknad om nettbasert salg behandles etter ordinær søknadsprosedyre om salgsbevilling.

§ 7 Virksomheter som ikke innvilges alminnelig skjenkebevilling

Følgende virksomheter innvilges ikke alminnelig skjenkebevilling:

- a) Kafèvirksomhet i kjøpesenter.
- b) Bensinstasjoner eller serveringssted i umiddelbar tilknytning til bensinstasjon.
- c) Serveringsvirksomhet med en driftsprofil som hele eller deler av døgnet fremstår som snackbar, gatekjøkken, kiosk eller lignende.
- d) Idrettsanlegg, herunder idrettshaller og klubbhus i tilknytning til slike anlegg.
- e) Virksomheter beliggende i barnehager, grunnskoler og i kombinerte anlegg for skole og andre formål
- f) Frisørsalonger, Spa, og andre steder som primært selger andre type varer eller tjenester.

§ 8 Innvilgelse av skjenkebevilling for alkoholholdig drikke gruppe 1-3 ved enkeltanledninger

- a) Skjenkerett for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan, etter en konkret vurdering basert på de momenter som er gitt i §§ 4 og 5 ovenfor innvilges for
  - i. innendørs og/eller utendørs skjenking til enkeltanledning jf. alkoholloven §1-6,
  - ii. ambulerende bevilling til lukkede selskap jf. alkoholloven § 4-5, eller
  - iii. til utvidelse av alminnelig skjenkebevilling for en enkeltanledning jf. alkoholloven § 4-2,
 I tillegg til momentene i §§ 4 og 5 skal det i vurderingen i særlig grad vektlegges arrangementets art (fastsatt program), beliggenhet, målgruppe, og ro- og ordensmessige forhold.
- b) Skjenketiden kan utvides for en enkeltanledning, jf. alkoholloven § 4-4, men ikke utover skjenketid som er fastsatt i lokal forskrift.
- c) Det gis ikke skjenkebevilling for enkeltanledning til idrettsarrangementer.
- d) Det gis ikke skjenkebevilling for enkeltanledning til arrangementer som har barn og ungdom som typisk hovedmålgruppe.
- e) Det gis normalt ikke skjenkebevilling for enkeltanledning til arrangementer (som ikke er idrettsarrangementer) som holdes i idrettsanlegg/-haller eller klubbhus i tilknytning til idrettsanlegg, men kan vurderes i særskilte tilfeller etter en konkret vurdering av momentene i §8 a.
- f) Det gis ikke skjenkebevilling for enkeltanledninger til arrangementer på grunnskoler, barnehager eller i kombinerte anlegg for skole/barnehage og andre formål.

§ 9 Vilkår knyttet til skjenkebevillinger

Det kan med hjemmel i alkoholloven § 4-3 stilles vilkår knyttet til skjenkebevillinger. Følgende vilkår bør i særlig grad vurderes:

- a) Dersom bevillingshavers lokaler blir benyttet til særskilt arrangement som har et slikt omfang og en slik karakter at det kan medføre ro - og ordensmessige problemer, skal bevillingshaver påse at melding om arrangementet sendes til politiet.
- b) Virksomheten skal stille godkjente ordens vakter i samsvar med krav fra politiet.
- c) Krav om at lokalene/arealet er godkjent av andre offentlige myndigheter og/eller grunneier mht. den planlagte bruken.
- d) Ved større arrangement kan det stilles vilkår om bruk av vakthold og utarbeiding av risikoanalyse før bevilling gis, og krav om at godkjenning fra brannvesen og politi er innhentet før bevillingen kan benyttes.
- e) Ved åpne enkeltarrangement rettet mot en ung målgruppe kan det settes vilkår om aldersgrense for inngang.

§ 10 Bevillingsgebyr for skjenkebevilling

Bevillingsgebyr fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Kommune innkrever gebyr i medhold av de til enhver tid gjeldende satser i alkoholloven og forskrift.

Bevillingshavere skal hvert år innen 1. mars sende inn revisorbekreftet omsetningsoppgave til kommunen.

Gebyr for skjenkebevilling for enkeltanledning innkreves i henhold til de til enhver tid gjeldende satser etter alkoholloven og forskrift. Omsetningsoppgave for skjenkebevilling ved enkeltanledning skal sendes inn senest 14 dager etter at arrangementet er avholdt.

Gebyr for ambulerende bevilling utstedes fortløpende av kommunen.

Del III Salgsbevilling

§ 11 Innvilgelse av salgsbevilling for alkoholholdig drikk

- a) Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 kan innvilges til dagligvareforretninger, bryggerier, mikrobryggerier, gårds-, øl- og brusutsalg. I tillegg til å oppfylle alkohollovens krav skal det foretas en konkret vurdering av følgende momenter:
  - i. Stedets driftsprofil vurdert opp mot kommunens alkoholpolitiske målsettinger
  - ii. Stedets beliggenhet, særlig sett i forhold til nærhet til private boligområder, offentlige institusjoner, barnehage, lekeplass, idrettsanlegg, trafikkpreget område og tilliggende virksomheter.
  - iii. Dagligvareutvalg i dagligvareforretninger
- b) Kommunens alkoholpolitiske målsettinger
  - i. Beliggenhet, trafikk- og ordensmessige forhold og lokalmiljøet for øvrig.

§ 12 Virksomhet som ikke innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1

Salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 gis ikke til virksomheter som tilbyr take-away, bensinstasjoner, kiosker/gatekjøkken eller virksomheter som omfattes av serveringslovens krav om serveringsbevilling.

§ 13 Vilkår knyttet til salgsbevillinger

Det kan med hjemmel i alkoholloven § 3-2 stilles vilkår for bevillingen. Følgende vilkår kan i særlig grad vurderes i tilknytning til vedtak fattet etter punkt 11:

- a) Det kreves at lokalene/arealet er godkjent av andre offentlige myndigheter og/eller grunneier mht. den planlagte bruken.
- b) Salgsstedet skal ha god informasjon om aldersgrenser, legitimasjonsplikt og salgstider, samt en plassering der alkoholfri og alkoholholdig drikk ikke kan forveksles.

§ 14 Bevillingsgebyr for salgsbevilling

Bevillingsgebyr fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk. Kommune innkrever gebyr i medhold av de til enhver tid gjeldende satser i alkoholloven og forskrift.

Bevillingshavere skal hvert år innen 1. mars sende inn revisorbekreftet omsetningsoppgave til kommunen.

Del IV Formelle krav til søknaden

§ 15 Krav til søknader om salgs- og skjenkebevillinger

- a) For at søknad om alminnelig salgs- eller skjenkebevilling kan ferdigbehandles skal følgende vedlegges:
  - i. Plantegning over salgs- eller skjenkeareal, innendørs og evt. utendørs
  - ii. Firmaattest
  - iii. Utskrift fra aksjeeierbok (ikke ved enkeltpersonforetak)
  - iv. Adkomstdokumenter som viser at søkende virksomhet har adkomst til lokalene/utearealene - leiekontrakt, grunneiers tillatelse eller skjøte
  - v. Bekreftelse som viser at stedet er godkjent for drift av serveringssted iht. gjeldende reguleringsbestemmelser - kopi av brukstillatelse/ferdigattest fra bygningsmyndighetene
  - vi. Dokumentasjon på beståtte kunnskapsprøver om alkoholloven for styrer og stedfortreder
  - vii. Bekreftelse på at styrer og stedfortreder er ansatt på stedet eller arbeider i virksomheten i kraft av sin eierstilling
- b) For søknad om skjenkebevillinger skal det i tillegg vedlegges:
  - i. Konseptbeskrivelse – herunder type virksomhet, meny, målgruppe
  - ii. Beskrivelse av organisering (internkontroll) knyttet til overholdelse av alkohollovens bestemmelser; herunder evt. aldersgrense og/eller planer for vakthold
- c) For søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning skal følgende vedlegges:
  - i. Konseptbeskrivelse – type arrangement, program, målgruppe
  - ii. Beskrivelse av organisering (internkontroll) knyttet til overholdelse av alkohollovens bestemmelser; herunder rutiner for overholdelse av aldersbestemmelsene, aldersgrense og planer for vakthold
  - iii. Tegning over plassering av skjenkeareal ved utendørs arrangement
- d) Ved større arrangement:
  - i. Kopi av søknad eller godkjenning fra brannvesen, politi og/eller grunneier

Del V Ikrafttredelse

Reglement for innvilgelse av salgs- og skjenkebevillinger i Siljan kommune gjøres gjeldende fra og med det tidspunkt Plan for Alkoholpolitikk 2018 er vedtatt.

4. Saksbehandling

4.1. Søknad

Søknadsskjema for salgs- eller skjenkebevilling finnes på Siljan kommunes hjemmeside. Nærmere krav til vedlegg framkommer i reglementets § 15.

4.2. Saksbehandlingstid

Ved søknad om alminnelig salgs- eller skjenkebevilling og bevilling for åpen enkeltanledning innhenter kommunen vandelsuttalelse fra andre offentlige myndigheter. For saker som avgjøres av rådmannen er normal saksbehandlingstid inntil 4 uker. For saker som skal fremmes til politisk behandling for avgjørelse må det forventes en saksbehandlingstid på inntil 2 måneder. Ved fornyelse av salgs- og skjenkebevillinger for kommende 4 års periode er saksbehandlingstiden normalt 2 måneder.

Behandlingstiden kan bli lengre hvis andre offentlige myndigheter har bemerkninger til vandelen eller søknaden endres i behandlingsperioden.

Søknad om skjenkebevilling for lukket enkeltanledning behandles normalt innen 14 dager.

4.3. Drift i overgangsperioden

Ny eier kan drive på tidligere eiers bevilling i en overgangsperiode på inntil tre måneder, eventuelt i 4 måneder dersom kommunen gir tillatelse.

Retten til å drive på alkohollovens overgangsordning i § 1-10 forutsetter at kommunen som bevillingsmyndighet er underrettet og søkes om ny salgs- eller skjenkebevilling uten ugrunnet opphold og senest innen 30 dager etter overdragelse

4.4. Klageadgang

Vedtak om salgs- og skjenkebevilling kan med hjemmel i alkoholloven § 1-16 påklages til Fylkesmannen. Klagefrist er etter forvaltningsloven 3 uker etter at virksomheten har mottatt underretning om vedtak. En klage må være skriftlig, undertegnet, nevne det vedtak det klages over samt den endring som ønskes. Klagen sendes til Siljan kommune. Kommunen har anledning til å revurdere sine vedtak, men dersom dette ikke skjer sendes klagesakene over til Fylkesmannen som rette klageinstans.

5. Avgjørelsesmyndighet

Myndighet til å behandle saker etter alkoholloven skjer i henhold til Reglement for delegering og Rutine for administrativ videredelegering.

5.1. Kommunestyret

Kommunestyret behandler følgende saker for avgjørelse:

- a) Vedtak om Plan for alkoholpolitikk²
- b) Beslutning om at alle eller noen salgs- og skjenkebevillinger skal løpe videre i inntil fire år uten fornyelse.

5.2. Utvalg for Helse

Utvalget delegeres kommunens myndighet til å ivareta kommunens oppgaver etter alkoholloven, herunder behandle søknader om salgsbevilling eller alminnelig skjenkebevilling.

Utvalget er kontrollutvalg etter alkohollovens § 1-9.

5.3. Rådmannen

Rådmannen gis myndighet til:

- a) Gi bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk i gruppe 1, 2 og 3 for en enkelt anledning til deltakere i et åpent arrangement, jf. alkoholloven § 1-6, 2. ledd.
- b) Gi bevilling for skjenking til deltakere i sluttet selskap, jf. alkoholloven § 4-5.
- c) Behandle søknad om godkjenning av skifte av styrer og stedfortreder for styrer ved eksisterende salg- og skjenkesteder i bevillingsperioden.
- d) Fastsette bevillingsgebyr i samsvar med alkohollovens satser.
- e) Fatte vedtak om tildeling av prikker.

6. Salgs- og skjenketider

Det fastsettes følgende salgs- og skjenketider for virksomheter som selger alkohol i Siljan kommune.

6.1. Salgstid

Salgs- og utleveringstiden for alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol kan kun skje innenfor følgende tidsrom:

kl. 08.00 - 20.00 på hverdager og dagen før Kristi Himmelfartsdag.

kl. 08.00 - 18.00 på dager før søndager og helligdager og på nyttårsaften.

kl. 08.00 - 16.00 på julaften, påskeaften og pinseaften.

Salg og utlevering av drikk som nevnt ovenfor skal ikke skje på søndager, helligdager, 1. og 17. mai.

---

² Alkoholpolitisk handlingsplan i henhold til alkoholloven § 1-7d

6.2. Skjenketider

Skjenketid for fredag, lørdag og alle dager før helligdager til kl. 02:30. Skjenking avsluttes seinest kl. 02:00. Øvrige dager til kl. 02:00. Skjenking skal da avsluttes seinest kl. 01:30. Dag før 1. og 17. mai behandles på samme måte som dag før helligdag.

Gjeldende forskrift regulerer ikke klokkeslett for når på dagen skjenking kan starte. Normaltiden i alkohollovens § 4-4, 1.ledd kommer da til anvendelse, hvor det står at skjenking av alkoholholdig drikk med 22 volumprosent alkohol eller mer kan skje fra kl. 13:00. Skjenking av annen alkoholholdig drikk kan skje fra kl. 08:00.

Uteservering

Der det innvilges bevilling for arealer utendørs, skal det gis anledning til å ha lik salg- og åpningstid som innendørs.

Musikk utendørs

Av hensyn til beboere nær restauranter og serveringssteder skal virksomhetens musikk utendørs opphøre seinest kl.23:00 alle dager. Unntak kan bli vurdert i hvert enkelt tilfelle i forbindelse med spesielle arrangement og avgjøres av administrasjonen i samråd med politiet og eventuelt Miljørettet helsevern i Grenland.

7. Kontroll

7.1. Salgs- og skjenkekontroller

Etter alkohollovens § 1-9 har kommunen ansvaret for kontroll med salgs- og skjenkesteder. Alkoholloven § 1-8 og alkoholforskriften kapittel 10 regulerer inndragning av salgs- og skjenkebevillinger.

Kommunens kontroll med salgs- og skjenkebevillinger er av avgjørende betydning for en god alkoholpolitikk. Kontroll med utøvelsen av bevillingen vil svært ofte være et effektivt virkemiddel for å bekjempe de mest vanlige problemene rundt alkoholomsetning, slik som aldersbestemmelser, overskjenking, og salgs- og skjenketider.

Kommunen skal føre tilsyn med at bevillingshavere følger alkoholloven, vilkårene for bevillingen og kommunens retningslinjer for øvrig. Kontrollene skal danne grunnlag for nødvendige sanksjoner, f.eks. advarsler (tildeling av prikker) og inndragning der loven, vilkår eller forskrifter brytes. Følgende forhold står sentralt ved utøvelsen av kontrollen i kommunen:

- a) at aldersbestemmelsene overholdes
- b) at det ikke forekommer salg og skjenking til åpenbart berusede personer
- c) kontroll av at salgs- og skjenketider overholdes
- d) kontrollere bevillingshaveres internkontrollsystem
- e) veilede bevillingshavere innen alkohollovens bestemmelser og evt. lokale forskrifter

Siljan kommune har inngått egen samarbeidsavtale med Skien kommune om salg og skjenkekontroll. Stedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier, men minimum én kontroll pr. sted pr. år, og i snitt tre ganger så mange kontroller som antall salgs- og skjenkesteder. Kontrollene kan foretas anonymt eller åpent. Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk på stedet. Dersom det avdekkes brudd ved kontrollen, vil salgs- eller

skjenkestedet innen én uke motta kopi av kontrollrapporten fra skjenkekontrolløren, med anledning til å uttale seg innen to uker. Veileder i salgs- og skjenkekontroll (IS-2038) gir føringer for hvordan kontrollskapet skal utføre kontrollene.

7.2. Internkontroll

Internkontroll handler om salgs- eller skjenkestedets interne styring og egen kontroll av den daglige salgs- eller skjenkevirksomheten.

Internkontrollen innebærer at de ansvarlige for virksomheten skal:

- a) Ha oversikt over bevillingsvedtak, relevant lovverk og lokale retningslinjer
- b) Sørge for at de ansatte har kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten
- c) Ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan ansvar og oppgaver er fordelt
- d) Ha rutiner som sikrer overholdelse av regelverket
- e) Ha rutiner som forebygger, avdekker og retter opp avvik
- f) Foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen.

Veileder for internkontroll (IS-1337) angir grunnleggende krav til et internkontrollsystem.

Internkontroll alkohol inngår i oppdraget til skjenkekontrollørene. Internkontroller er alltid åpne, og skal som hovedregel avtales på forhånd og utføres på dagtid.

8. Sanksjoner ved brudd på regelverket

8.1. Reaksjonsform

Reaksjonsform og nivå ved brudd på regelverket fastsettes etter en vurdering av følgende momenter:

- a) type overtredelse
- b) overtredelsens grovhet
- c) om bevillingshaver kan klandres for overtredelsen
- d) hva som er gjort for å rette opp i forholdet
- e) tidligere praktisering av bevillingen

Alt etter overtredelsens alvorlighet kan følgende reaksjoner bli aktuelt:

- a) samtale og veiledning i regelverk
- b) brev med oppklaring av regelverk
- c) advarsel i form av prikktildeling
- d) inndragning av bevilling

8.2. Prikkbelastningsordningen

Fra 1.1.2016 gjelder en ny nasjonal prikkbelastningsordning for alle kommuner. De nye bestemmelsene finnes i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. - Alkoholforskriften kap 10.

Hovedhensynet bak innføring av ordningen er å forebygge fremtidige overtredelser av alkohollovens bestemmelser ved å gi mulighet for et trinnvist oppbygd advarselssystem via prikktildeling. Det er videre et ønske om å gi tydelige signaler til bevillingshavere om hvilke bestemmelser i alkoholloven som lovgiver anser som mest alvorlige å bryte.

Kommunen tildeler bevillingshaver et bestemt antall prikker i henhold til alkoholforskriftens § 10-3 for brudd på alkohollovens og alkoholforskriftens bestemmelser.

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- a) Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd
- b) Brudd på bistandsplikten, jf. § 4-1 annet ledd i denne forskriften
- c) Brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. alkoholloven § 3-9 og § 4-7
- d) Hindring av kommunal kontroll, jf. alkoholloven § 1-9

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- a) Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 3-1 i denne forskriften, skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jf. § 4-2 første ledd i denne forskriften
- b) Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene, jf. alkoholloven § 3-7 og § 4-4
- c) Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd
- d) Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. alkoholloven § 1-5 tredje ledd

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- a) Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet, jf. § 4-1 i denne forskriften
- b) Mangler ved bevillingshavers internkontroll, jf. alkoholloven § 1-9 siste ledd, jf. kapittel 8 i denne forskriften
- c) Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. kapittel 6 denne forskriften
- d) Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jf. kapittel 6 i denne forskriften
- e) Brudd på krav om styrer og stedfortreder, jf. alkoholloven § 1-7c
- f) Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd
- g) Gjentatt diskriminering, jf. alkoholloven § 1-8 annet ledd

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- a) Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer, jf. § 4-6 i denne forskriften
- b) Brudd på regler om skjenkemengde, jf. § 4-5 i denne forskriften
- c) Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk, jf. § 4-4 i denne forskriften
- d) Gjester medtar alkohol ut av lokalet, jf. § 4-4 i denne forskriften
- e) Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted, jf. § 3-3 i denne forskriften
- f) Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jf. alkoholloven § 3-2 og § 4-3
- g) Brudd på reklameforbudet, jf. alkoholloven § 9-2, jf. kapittel 14 i denne forskriften
- h) Andre overtredelser som omfattes av alkoholloven § 1-8 første ledd, jf. blant annet alkoholloven § 3-1 sjette ledd, § 4-1 annet ledd, § 8-6, § 8-6a, § 8-12 og § 8-13.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunen inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunen øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd. Ved beregning av toårsperioden skal overtredelsestidspunktene legges til grunn. Toårsperioden gjelder uavhengig av om

bevillingen er fornyet i løpet av perioden, jf. alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jf. alkoholloven § 1-10 første ledd.

Kommunen kan tildele færre eller fler prikker for en overtredelse. Kommunestyret kan ved svært skjerpene omstendigheter øke lengden på inndragningen utover det som følger av §10-2 i forskriften. Kommunen skal sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf forvaltningsloven § 16.

Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om dette. Kommunen fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker. Kommunen bør iverksetter vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtaksdato.